

taget, navnlig naar de have været 5 Aar uden Understøttelse; thi da er jo Hindningen bortfaldet, og Vedkommende har sin Valgret. Jeg anser det for at være Grundlovens Tanke, at man vel kunde sjerne denne Bannfælgighed, men først efter en Undersøgelse af den Vedkommendes Forhold, hvorved det har vist sig, at det maa siges, at Udsigterne for ham ere saaledes, at der er en rimelig Grund til at antage, at han for Fremtiden vil kunne holde sig fri for det offentlige Fattigvæsen, ligesom maaske ogsaa en Undersøgelse af den Maade, hvorpaa denne Mand stiller sig i sit Liv i det Hele. Jeg tilstaar, at det forundrer mig, at man i en Tid som denne, da man faa godt som ved alle Leiligheder søger at hævde Kommunerens Selvstændighed, med Beredvillighed vil gaa ind paa ved en Lovbestemmelse at befale dem at gjøre Noget, som man skulde synes fremfor mange andre Ting burde være Gjenstand for en frivillig Beslutning af den Kommunalbestyrelse, der maa staa af Midler, som der her er Tale om at disponere over. Jeg kan ikke forlige dette med Kommunerens Selvstændighed og Selvstyrelse, al den Stund jeg ikke kan erkende, at det Forhold, som dette Lovforslag omhandler, har en saadan Almindelighed, at der i den Henseende er Grund til at tvinge gjenstridige Kommuner. Jeg har tværtimod den Tro til Kommunerne, at naar de først se, at der er en Forventning om, at de ville gaa i den Retning, at eftergive Understøttelsen, ville de ogsaa finde sig deri, naar Omstændighederne og Personens hele Maade at være paa gjøre det ønskeligt og rigtigt, og jeg vil sige, at skjøndt jeg bestemt maa erklære mig imod, at der her indføres en Lov, naar der ikke foreligger nogen anden tvingende Grund dertil end den, der her fremdrages, er jeg villig til at gaa med til ethvert rimeligt Mittel, hvorved man kan henlede vedkommende Kommunalbestyrelses Opmærksomhed paa Udsætteligheden og Migtigheden af, at en saadan Fattigunderstøttelse som f. Ex. Sygehjælp ikke fastholdes i det Grændselige. Sa, jeg er endogsaa villig til, dersom dette kan tilfredsstillende, at søge Veie, ad hvilke man maatte være i Stand til, ikke blot at lokke Kommunalbestyrelsen, men ogsaa at lokke den, hvem Byrden hviler paa, til paa en lemsfældig Maade at se at komme ud af det Forhold, der trykker ham. Saavidt anser jeg mig for berettiget til at følge med, saafremt man herved kan undgaa at komme Grundloven nærmere, end jeg tror det forsvareligt, og jeg skal i den Henseende udtale, at jeg finder, at de Spørgsmaal, der her foreligger, passende ville finde deres Afgjørelse igennem en eller anden Bestemmelse i Fattigloven, og at jeg er villig til at arbejde sammen med ærede Medlemmer, dersom det er muligt at finde en saadan eller saadanne Veie, hvorved den Byrde, som uforfælsket kan komme til at ligge paa en Mand, kan blive hævet uden netop direkte at tvinge en Kommune, og saaledes,

at jeg kan forlige det med min Overbevisning om, at man ikke maa gaa Grundloven for nær. Jeg skal i denne Henseende tillade mig en Bemærkning, som er fremfaldt af nogle Ytringer af det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Singerslev). Jeg tror ikke, at det er uden Betydning, at det ligesom siges i Fattigloven, at efter en vis Tids Forløb — lader os sige 5 Aar — skulle Kommunalbestyrelserne tage disse Understøttelser under Overveelse, at de ikke maa lade Sagen drive hen, men at det gjøres til Migt for dem at tage dem under Overveelse for at se, — jeg har Intet imod, at selve Diemedet udtales — om der ikke er Grund til at hæve det Baand, der hviler paa de Paagældende. Sa, jeg tror endogsaa at kunne gaa noget videre og at kunne gaa med til Veie, ad hvilke man letter det for de Vedkommende at komme ud af dette Forhold. Jeg vil f. Ex. sige, at jeg ikke kan se, at der i og for sig er Noget i Veien for at sætte en Bestemmelse ind i Fattigloven som den, at den, der i Løbet af 5 Aar vil refunderer sin Fattigunderstøttelse, skal have Ret til at gjøre det ved at betale det Halve. Kort sagt, alle den Slags Veie skal jeg for mit Vedkommende være villig til at følge. Der den Paagældende desuden i 5 Aar holdt sig fri for Fattigvæsenet, er det saa, at der ikke blot ikke foreligger nogen Grund til at undersøge hans Forhold, men at der tillige foreligger en Handling fra hans Side, som kræver et Offer af ham, for at blive fri for Byrden, saa ser jeg ikke rettere, end at man kan gaa ind paa en saadan Bestemmelse. Men at lade Sagen blot være afhængig af en vis Tid uden at se paa, hvorledes Personen er eller ikke er, anser jeg for farligt baade for Fattigvæsenet overhovedet og for de Mennesker, som man vil hjælpe. Den ærede Forslagsstiller har i sit Foredrag forleden sagt, at det ingenlunde laa i hans Hensigt at faae enhver Person undtaget, men kun at faae visse Folk undtagne, — jeg tror endog, at han netop hentydede paa Sygehjælp eller den Slags sieblikkelig Hjælp, — men dette hans Forslag gaar jo ud paa at fritage Alle og Enhver, som blot i de sidste 5 Aar ikke have modtaget noget som helst Bidrag fra Fattigvæsenet. Altsaa, mine Herrer, det er ikke mig, som ikke vil hjælpe paa dette Forhold; men min Modstand hidrører derfra, at der er en Bestemmelse i Grundloven, som vi ikke kunne komme ud over, og selv om Andre maatte have en anden Betragtning af denne Bestemmelse, kan man ikke forlange, at jeg skal gaa videre, end min egen Overbevisning tilføjer. Men jeg er villig til paa anden Maade, og navnlig paa en Maade, der ikke kræver Kommunerens Selvstyrelse, at bidrage, hvad jeg kan, til at finde Veie, ad hvilke Trykket kan hæves.

Sagt: Jeg tilstaar, at jeg har været meget tilbøjelig til at støtte det foreliggende Lovfor-